

Föreningsstyrningsrapport

Ekobankens huvudkontor i Järna, söder om Södertälje

Föreningsstyrningsrapporten motsvarar Bolagsstyrningsrapport för aktiebolag och har som syfte att säkerställa att banken inför sina medlemmar sköts hållbart, ansvarsfullt och så effektivt som möjligt. Här behandlas hur Ekobanken tillämpar Svensk kod för Bolagsstyrning. Den är till för att stärka förtroendet för bolagen genom att främja en positiv utveckling av bolagsstyrningen. Koden kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god bolagsstyrning på en högre ambitionsnivå. Genom att tillämpa koden skapar vi största möjliga öppenhet gentemot bankens ägare, övriga kunder och samhället i övrigt.

Reglerna i denna kod är inte tvingande, utan principen är att företaget ska följa koden eller förklara avvikelserna från den. I slutet av rapporten kommenteras de fall där Ekobankens praxis är annorlunda eller lagstiftningen är annorlunda för medlemsbanker än för bolag. Dessutom innehåller rapporten en beskrivning av hur Ekobanken tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag.

Medlemsbankens uppbyggnad

Ekobanken är en medlemsbank enligt Lag (1995:1570) om medlemsbanker. Banken har sitt säte i Södertälje. En medlemsbank är en ekonomisk förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva bankverksamhet, där medlemmarna deltar genom att använda bankens tjänster som insättare eller på annat sätt. I Ekobankens stadgar står bland annat att banken ska lämna krediter till utveckling av fria och allmännyttiga initiativ samt stimulera privatpersoner till eget sparande.

Ekobanken

FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Banken består av:

Medlemmarna och föreningsstämman
Valberedningen
Extern- och internrevisorer
Förtroendekretsen (Bankfullmäktige)
Styrelsen, med kreditkommitté och revisionsutskott
Verkställande direktören
Medarbetarorganisationen

Medlemmarna och föreningsstämman

Ekobanken ägs av omkring 2 000 medlemmar. Fysisk eller juridisk person som vill främja bankens ändamål och stödja dess verksamhet äger rätt att bli medlem. Ansökan om inträde ska ske skriftligen. Medlemskap beviljas av styrelsen och är löpande delegerat till verkställande direktören och vice verkställande direktören.

Medlemsinsatserna

Medlemmarna skapar genom sina medlemsinsatser möjligheter för banken att ge lån till projekt utifrån bankens utlåningspolicy. Man kan när som helst ansluta sig genom att betala in en obligatorisk insats om 1 000 kr och därutöver kan man köpa ytterligare insatser som har en kurs, för närvarande 1 215 kr/1 000 kr.

Medlemskap krävs inte för att ha ett konto i banken, men som låntagare är det ett led i bankens ömsesidighet att man köper insatser. Reglerna för låntagare är följande: Obligatorisk insats är 1 000 kr per medlem. Låntagare köper ytterligare andelar i banken med 1-5 % av lånesumman beroende på lånets storlek. För lån upp till 250 000 kr krävs endast obligatorisk andel. Privatpersoner samt bostadsrättsföreningar köper utöver obligatorisk andel; andelar om 1 % av lånets storlek oavsett lånebelopp. För privatpersoner finns dock en maxgräns på 20 000 kr. För kontokrediter och garantier tecknas årligen insatser i banken med 1 % av kreditlimiten.

När medlemmar vill sälja sina tillkommande andelar kan banken medverka till att finna nya köpare för dessa. Någon fråga om återköp av andelar, utöver de obligatoriska, har aldrig varit aktuell.

Vid kurssättningen använder styrelsen dels ett bakåtblickande, dels ett framåtblickande perspektiv. Kursen sätts utifrån bankens egna kapital utifrån det reviderade bokslutet med undantag av grundinsats som saknar kurs och med undantag av utvecklingsfonden. Det egna kapitalet delas med antalet insatser á 1 000 kr och resultatet blir preliminär kurs. Som nästa steg ska styrelsen titta framåt för att ta ställning till om det finns faktorer som borde tas i beaktande vid kurssättningen och vidtar ev. justering av den preliminära kursen. Därefter fastställs kurs.

Medlemsinsatserna ökade netto med 6 272 (1 880) tkr eller 14,6 % (4,6) % under 2015. Nettoökningen av medlemmar uppgick till 148 (99) st. Kapitalbasen uppgår därefter till 75 (66) mkr.

Ekobanken

FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Medlemmar	Antal		Insats kvotvärde tkr	
	2015	2014	2015	2014
Enskilda medlemmar	1 476	1 337	13 750	10 367
Ideella föreningar och stiftelser	234	237	25 009	23 682
Övriga juridiska personer	212	200	10 362	8 801
Totalt	1 922	1 774	49 121	42 850

De 10 medlemmar som innehar störst andel av medlemskapitalet har tillsammans 15 593 (14 853) tkr i insats.

Rösträtt

Rösträtt på föreningsstämma har medlem som är registrerad i medlemsregistret 10 dagar före stämman och har anmält sig till stämman inom föreskriven tid. Varje medlemsandel i banken om 1 000 kr ger en röst på föreningsstämman, men ingen får rösta för mer än 10 % av de andelar som är företrädna på stämman och ingen får heller för egna eller andras andelar rösta för mer än 10 % av bankens totala medlemskapital. Beslut fattas normalt med enkel majoritet.

Ordinarie föreningsstämma

Föreningsstämman är bankens högsta beslutande organ och är en av möjligheterna som medlemmarna har att utöva inflytande och få mera information. Ekobankens ordinarie föreningsstämma hålls vanligen i april månad och är öppen för alla medlemmar.

Kallelse till stämman skickas per post till samtliga medlemmar tidigast fyra veckor och minst två veckor före stämman. Kallelsen finns också på bankens webbsida tillsammans med uppgift om tid och plats för stämman, vilka som utgör valberedning samt hur förslag till dessa kan lämnas finns från och med december året innan. Kallelsen skickas på engelska till utländska medlemmar inom stadgeenlig tid. De utländska medlemmarna får också årsredovisningen i sammandrag tillsänt sig i nära anslutning till stämman och protokollet från stämman som läggs ut på bankens hemsida läggs också ut på engelska. Anmälan till stämman kan ske per post eller e-post.

En medlem har rätt att få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma, om medlemmen begär det skriftligen hos styrelsen vid tidpunkt som meddelas på hemsidan; vanligen minst sex veckor före utsatt stämman. Medlemmarna kan kommentera, föreslå ändringar i och tillägg till framlagda förslag och lägga fram nya förslag innan stämman går till beslut, inom ramen för lagens bestämmelser om stämмоärenden. På stämman kan medlemmar också ställa frågor direkt till styrelsen och ledningen. Skulle utländsk medlem närvara på stämman ska simultantolkning ordnas.

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

På stämman ska såvitt möjligt hela styrelsen, verkställande direktören och minst en av revisorerna vara närvarande och minst en ur valberedningen. Valberedningen ska i kallelsen lämna förslag till ordförande vid stämman.

Protokollet från stämman ska undertecknas av ordföranden och minst en justeringsman som utses av stämman och som är medlem eller ombud för medlem och inte styrelseledamot eller anställd i banken. Innehållet ska därefter återfinnas på bankens hemsida.

Vid 2016 års ordinarie stämma den 22 april fattades bland annat följande beslut:

- Att fastställa balans- och resultaträkningarna för 2015.
- Att disponera vinsten i enlighet med styrelsens förslag.
- Att bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för det gångna året.

Det hade kommit in en motion till stämman som diskuterades och därefter avlogs.

Valberedningen

Valberedningen regleras inte i lag eller stadgar utan är ett uttryck för ägarnas engagemang i nomineringsprocessen för styrelse, bankfullmäktige och revisorer. Ekobankens valberedning hanterar även förslag till ersättningar till dessa. Utgångspunkten och ramen för valberedningens arbete är bankens stadgar, svensk kod för bolagsstyrning samt Finansinspektionens vägledningsdokument för prövning av ägare och ledning i finansiella företag. Föreslagna personer ska om möjligt delta i stämman samt presenteras på bankens hemsida.

Valberedningen väljs på bankens stämma och senast sex månader innan nästa årsstämma ska uppdaterade uppgifter om namnen på valberedningen finnas på bankens hemsida. Valberedningen ska ha minst tre ledamöter och majoriteten av dessa ska inte vara styrelseledamöter och även i övrigt oberoende i förhållande till banken, bankledningen och bankens röstmässigt största ägare. VD eller annan från bankens ledning ska inte vara ledamot i valberedningen, inte heller någon representant för företag som bedriver verksamhet som kan anses konkurrera med banken. Styrelseledamot ska inte vara ordförande i valberedningen. Om ledamot av valberedningen blir nominerad till styrelsen ska den lämna valberedningen. Om ledamot lämnar valberedningen ska de kvarvarande ledamöterna om möjligt utse ersättare. Mandatperioden i valberedningen är normalt tre år.

Valberedningen ska lämna förslag till ledamöter i Förtroendekretsen/bankfullmäktige. Vid urval av ledamöter i Förtroendekretsen eftersträvas en bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och representativitet i förhållande till medlemmarna, liksom en jämn könsfördelning. Valberedningens förslag till och presentation av nya Förtroendekrets-/bankfullmäktigeledamöter, förslag till val och arvodering av revisor samt förslag till ersättningar till styrelsen ska finnas med i kallelsen till stämman.

Valberedningen skall lämna förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen. Beslut om styrelseordförande tas av styrelsen varför valberedningens förslag till ordförande ska vara noggrant genomgången med den föreslagna styrelsekonstellationen. Valberedningen ska också lämna förslag till styrelsearvode uppdelat mellan ordförande, övriga ledamöter och ersättning för utskottsarbete. Valberedningen ska bedöma i vilken grad den nuvarande styrelsen uppfyller de krav som kommer att ställas på styrelsen till följd av bankens läge och framtida inriktning, bl.a. genom att ta del av resultatet av den utvärdering av styrelsen som har skett. Valberedningen ska fastställa kravprofiler på nya

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

ledamöter och söka kandidater till lediga styrelseposter under beaktande av förslag som inkommit från medlemmar, förtroendekrets och styrelse. Vid urval av styrelseledamöter eftersträvas en bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund och likaså en jämn könsfördelning.

Högst en stämموald styrelseledamot får arbeta i bankens ledning. Majoriteten av de stämموvalda styrelseledamöterna ska vara oberoende utifrån definitionen i Svensk kod för bolagsstyrning i förhållande till banken och dess ledning. Minst två av de oberoende styrelseledamöterna ska även vara oberoende till de största ägarna i banken. Valberedningens förslag till och presentation av nya styrelseledamöter ska finnas med i kallelsen till det Förtroendekretsmöte som ligger i anslutning till stämman.

Senast i samband med att kallelsen till stämman läggs ut ska valberedningens redogörelse för hur den bedrivit sitt arbete läggas ut. I redogörelsen ska även samtliga förslag från valberedningen finnas med. Information om förhållanden som kan vara av betydelse för ägarna vid bedömningen av de föreslagna fullmäktigeledamöterna ska lämnas i redogörelsen. Om ingen förnyelse av styrelsen föreslås ska detta motiveras. Valberedningen ska särskilt motivera sitt förslag mot bakgrund av kravet på att en jämn könsfördelning ska eftersträvas. Om avgående vd föreslås som styrelsens ordförande i nära anslutning till sin avgång från uppdraget som vd ska även detta motiveras.

För föreslagen styrelseledamot ska följande uppgifter finnas med:

- födelseår samt huvudsaklig utbildning och arbetslivserfarenhet,
- uppdrag i banken och andra väsentliga uppdrag,
- eget eller närstående fysisk eller juridisk persons innehav av andelar och förlagslån i banken,
- om ledamoten enligt valberedningen är att anse som oberoende i förhållande till banken och bankledningen respektive större ägare i banken, varvid valberedningen ska motivera sitt ställningstagande om ledamot betecknas som oberoende när omständigheter finns som gör att oberoendet skulle kunna ifrågasättas,
- vid omval, vilket år ledamoten invaldes i styrelsen.

Förslag och motivationer ska även presenteras av valberedningen på stämman.

På stämman 2016 bekräftades valdes följande valberedning fram till stämman 2017:
Ylva Lundkvist, Pär Granstedt, Anna Hallström och Ulla Lundquist .

Förtroendekretsen/bankfullmäktige

Förtroendekretsen är bankens fullmäktige som har ansvaret för att hjälpa medlemmar och styrelse med normbildningen i banken. Kretsen utser dessutom styrelseledamöterna i banken.

Förtroendekretsen består av högst 25 ordinarie ledamöter och nio suppleanter. På mötena bearbetas exempelvis eventuella kommande stadgeförändringar, bankens värdegrund, kretsens egen arbetsordning och uppgifter, bankens marknadsplan, identitet och intentioner.

Ledamöterna i förtroendekretsen väljs för en mandatperiod om högst tre år i sänder.

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Föreningsstämman ska anpassa mandattider och val så att cirka en tredjedel av antalet fullmäktige väljs varje ordinarie föreningsstämma. I Förtroendekretsen har varje ledamot en röst. Ekobankens Förtroendekrets är en viktig resurs när det gäller utvecklingsfrågor och ger många värdefulla råd och synpunkter. Under 2015 har Förtroendekretsen genomfört fyra möten.

Ledamöter i Förtroendekretsen

Valda till föreningsstämman 2017

Helena Nordlund, född 1958, projektledare Södertälje kommun, Hölö
Rüdiger Neuschütz, född 1941, verksamhetskonsult, Järna. Ordförande.
Jan Swantesson, född 1952, docent i naturgeografi, Karlstad
Jostein Hertwig, född 1952, advokat, sekretariatsledare BERAS, Järna
Anna Söderström, född 1972, projektledare WWF, Stockholm
Ylva Lundkvist Fridh, född 1985, internationell koordinatör i Hela Sverige Ska Leva, Uppsala
Anna Haraldsen Jensen, född 1982, projektledare Social Innovation, Röstånga
Ulla Lundquist, född 1944, jur kand, pensionär, Stockholm

Valda till föreningsstämman 2018

Anders Engström, född 1951, samordnare kooperatör, Nynäshamn
Pär Granstedt, född 1945, kultur & samhälle, Mölnbo
Lotta Hedström, född 1955, kunskapsföretaget EKO5, Brösarp
Bonny Laurén, född 1972, vd Kulturforum Järna AB, Lidingö
Mats Wedberg, född 1947, arkitekt, Hallstavik
Wolf Pietsch, född 1938, pensionär, Södertälje
Eva Frisinger, född 1955, program manager Ericson, Norrköping
Elsa Jonsson, född 1977, ekonomichef Weleda AB, Stockholm. Vice ordförande
Wijnand Koker, född 1958, rådgivare i biodynamisk odling, Järna

Valda till föreningsstämman 2019

Sören Bergström, född 1946, företagsekonom, konsult, Stockholm
Anna Hallström, född 1951, eurytmi-terapeut, vuxenutbildare, Järna
Ivar Heckscher, född 1943, lärare, Stockholm
Ewa Larsson, född 1952, samhällsvetare, waldorflärare, Stockholm
Florea Pietsch, född 1964, chef för division medicin, Landstinget i Sörmland, Stockholm
Pia Högström, född 1966, MBA, koncernekonom Polinova AB, Sundsvall
Fredrik Arvas, född 1969, arbetande styrelseordförande Martinskolan, Stockholm
Katarina Laurén, född 1975, redovisningskonsult, Järna (fyllnadsval för Robert af W)

Valda som ersättare till föreningsstämman 2017

Pernilla Svebo Lindgren, född 1956, verksamhetsledare Vägen-Ut-Kooperativen, Göteborg

Anders Kumlander, född 1948, ordförande Vidarstiftelsen, Järna

Johanna Heckscher, född 1946, ekonomikonsult, Stockholm

Hanna Wetterstrand, född 1978, agronom, Stockholm Resilience Centre, Johanneshov

Sven Bartilsson, född 1960, verksamhetsledare Coompanion Västra Götaland, Göteborg

Maria Norberg, född 1964, rektor Mikaelgården, Järna) (tidigare ordinarie.

Shaji Joseph, född 1973, projektledare, föreningen SOFIA, Stockholm

Dag Klingborg, född 1971 ekonom, företagare, Järna

Sofie Skalstad, född 1993, agronomstudent, Uppsala

Styrelsen

Styrelsen utgör bankens överordnade ledning. Styrelsen ska bland annat fastställa bankens mål och strategier även vad gäller bankens roll och uppträdande i samhället. Den utövar tillsyn över bankens verksamhet och ser till att den leds på ett försvarbart sätt, med god riskkontroll och övrig intern kontroll och i överensstämmelse med lagstiftning och bankens stadgar. Styrelsen ska säkerställa att bankens informationsgivning är öppen och tillförlitlig samt att finansiell rapportering överensstämmer med lag och tillämplig redovisningsstandard. Styrelsen utser också verkställande direktör och vice verkställande direktör samt ordförande inom sig. Verkställande direktör kan inte samtidigt vara ordförande i styrelsen. Styrelsen består av lägst fem och högst nio personer med högst fem suppleanter.

Styrelseledamöterna utses enligt bankens stadgar för en period av högst tre år i sänder, vilket ansetts vara en bra metod att skapa en god stabilitet och kontinuitet i styrelsearbetet utan att hindra förnyelse. Förtroendekretsen skall anpassa mandattider och val så att cirka en tredjedel av antalet styrelseledamöter väljs efter varje ordinarie föreningsstämma. Styrelsens ordförande har ett särskilt ansvar för att skapa bästa förutsättningar för styrelsearbetet, att hålla kontakt med fullmäktige och övriga ägare och ägarrepresentanter, kontrollera att styrelsens beslut verkställs och att styrelsen årligen utvärderar sitt eget arbete.

En styrelseledamot ska ha en livssituation som medger att ledamoten kan ägna styrelseuppdraget i banken den tid och omsorg som behövs. Ledamoten ska självständigt bedöma de ärenden styrelsen har att behandla och föra fram sina uppfattningar och ställningstaganden. Ledamoten ska begära den kompletterande information som ledamoten anser nödvändig för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut. Minst en tredjedel av styrelseledamöterna ska enligt stadgarna vara medlemmar av Fria Högskolan för antroposofi; en bestämmelse som togs in i stadgarna för att kvalitetssäkra bankens grundidé. En styrelseledamot ska ha god kännedom och förståelse för bankens organisationsstruktur och processer samt ha god kännedom om bankens verksamhet och arten och omfattningen av dess risker. Ny ledamot ska genomgå introduktionsutbildning om banken samt den utbildning i övrigt som ordföranden och ledamoten gemensamt finner lämplig och ordföranden ska även se till att styrelsen som helhet fortlöpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om banken.

Ekobanken

FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Till styrelsens uppgifter hör att övervaka, löpande följa bankens ekonomiska ställning, fastlägga lön och övriga anställningsvillkor för verkställande direktör, utse internrevisor och besluta om internrevisionsplan, besluta om lån i de fall där beviljningen inte har delegerats till kreditkommitté, verkställande direktör eller annan medarbetare, besluta om jävskrediter oavsett belopp, fastställa de villkor som ska gälla för andelskapitalets storlek samt villkoren för låntagares medlemsinsatser. Särskild uppmärksamhet ägnas åt handläggning och beslut om krediter som kan träffas av jäv, där exempelvis någon styrelseledamot eller ledamoten närstående har ett styrelseuppdrag. Alla personer i banken som kan träffas av jäv förtecknas med uppgift om vilka företag och verksamheter var och en är engagerad i. Beslut tas i frånvaro av den person som anses jävig. Styrelsen har uppdraget att sätta en kurs för köp och försäljning av icke-obligatoriska andelar i banken. Styrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens arbete. Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av verkställande direktören eller annan person från företagsledningen, träffa bankens externrevisor.

Styrelsen har två utskott, kreditkommitté och revisionsutskott. För styrelsens, utskottens och ordförandens arbete finns arbetsordningar där arbetsfördelning mellan olika organ i banken framgår. Såväl styrelsen som verkställande direktören utövar sin styrande och kontrollerande roll genom ett antal policys och instruktioner såsom etiska regler, miljöregler, revision, placeringar, krediter, händelser av väsentlig betydelse, säkerhet och brottsförebyggande arbete. Samtliga instruktioner, policys och arbetsordningar prövas och uppdateras en gång om året.

Styrelsen har genomfört 10 ordinarie styrelsemöten under år 2015. Sekreterare i styrelsen är Ilve Steiber. Johan Öhnell och Henrik Almhagen har varit frånvarande på ett styrelsemöte vardera och i övrigt har alla ordinarie styrelseledamöter varit närvarande på alla möten under 2015. Styrelsen arbetar efter en årsalmanacka där det anges vilka ärenden som ska tas upp på respektive styrelsemöte. Därutöver är styrelsen mestadels inbjuden att delta och informera på fullmäktigemötena, med undantag av möten då val ska förrättas.

Utvärderingen av styrelsens arbete 2015 gjordes under hösten 2015 genom en fastställd process och bearbetades på två styrelsemöten. Valberedningen har delgetts resultatet av processen.

Presentation av styrelsen

Ulla Herlitz (1945) bosatt på Styrösö, fil.kand. kulturgeograf.

Vald till stämman 2018. Ledamot sedan 2003. Ordförande i styrelsen.

Verksamhet: Eget företag Villa Lindås Kursgård och Konsultfirma

Tidigare verksamhet: Regeringskansliet, forskning och utredning om regional utveckling

Styrelseuppdrag: Ledamot i Hela Sverige ska leva Göteborgsregionen, Mikrofonden för social ekonomi och lokal utveckling i Sverige ek. för, Vindsbyggnation 2 AB, BRF Billdalsviken nr 1 och BRF Billdalsviken nr 2, Styrösö Nordgårds Samfällighetsförening samt ordförande i Styrösö Sockens Hembygdsförening.

Oberoende i förhållande till banken och bankens ledning.

Andelar i banken: 1

Närståendes andelar: 0

Ekobanken FÖRENINGSTYRNINGSRAPPORT

Henrik Almhagen (1950) bosatt i Hässelby, ekonom.

Vald till stämman 2018. Ledamot sedan hösten 2013.

Vice ordförande i styrelsen.

Verksamhet: Eget konsultföretag Elmfield AB

Tidigare verksamhet: PK-banken, konsult miljödriven affärsutveckling, economichef Saltå Kvarn.

Styrelseuppdrag: Ordförande i Andrénföretagen, ledamot i Linnea Omsorg AB, Linnea Omsorg Norrland AB, AOV AB, samt styrelsesuppleant i Cob Cus AB.

Oberoende i förhållande till banken och bankens ledning. Har mindre konsultuppdrag i banken utöver styrelseuppdraget.

Andelar i banken: 1

Närståendes andelar: 0

Johan Öhnell (1959) bosatt i Södertälje, civilekonom.

Vald till stämman 2018. Ledamot sedan 2015.

Verksamhet: Eget konsultföretag Johan Öhnell AB.

Tidigare verksamhet: VD Telge Energi AB.

Styrelseuppdrag: Ordförande i Oberoende Elhandlare Service OES AB, ordförande i

Solkompaniet AB, ordförande i Solkompaniet Konsult AB och styrelseledamot i SBBK, Södertälje.

Oberoende i förhållande till banken och bankens ledning. Tidigare anställd 15 %.

Andelar i banken: 17

Närståendes andelar: 0

Geseke Lundgren (1964) bosatt i Järfälla, pedagog.

Vald till stämman 2017. Ledamot sedan 2015.

Verksamhet: Samordnare m.m. vid Riksföreningen Waldorfförskolornas Samråd samt lärare vid Waldorflärlarhögskolan.

Tidigare verksamhet: Waldorfförskollärare, uppdrag inom den internationella waldorf-rörelsen, VD Engel & Völkers Stockholm (internationell mäklarfirma).

Styrelseuppdrag: Vidarstiftelsen, Wärsta Gård Byggnadsstiftelse, Helmut von Kügelgen Stiftung, Aloro Medical AB, samt och Järna Akademi AB.

Oberoende i förhållande till banken och bankens ledning.

Andelar i banken: 0

Närståendes andelar: 0

Cecilia Näsman (1965) bosatt i Bromma, ekonom.

Vald till stämman 2017. Ledamot sedan 2015.

Verksamhet: Hållbarhetskonsult på U & W, eget konsultföretag Social Impact Stockholm AB.

Tidigare verksamhet: SEB Merchant Banking, Client Executive Large Corporations, Föreningen Fair Trade, Oikocredit International.

Styrelseuppdrag: Ledamot i Mikrofonden Öst ek.för., Brf Postillan 4 samt ordförande i Fair Action.

Oberoende i förhållande till banken och bankens ledning. Har mindre konsultuppdrag i banken utöver styrelseuppdraget.

Andelar i banken: 1

Närståendes andelar: 0

Annika Laurén(1949) bosatt i Järna.

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Medlem i styrelsen enligt lag.

Verksamhet: Vd i Ekobanken sedan 1998. Eget företag RK Lauréns AB.

Styrelseuppdrag: Ordförande i Folkhögskolan Vårdinge by, ledamot i Byggnadsstiftelsen Haga, Stiftelsen Antroposofins Hus, Klingborg Form AB, Mikrofonden för social ekonomi och lokal utveckling i Sverige ek.för, Stiftelsen Järna Träbro (vilande) samt suppleant i Stiftelsen Vårdinge By, Skävestiftelsen och Rudolf Steinerstiftelsens Bostadsstiftelse.

Andelar i banken: 36

Närståendes andelar: 46

Kristoffer Lüthi (1972) bosatt i Järna, ekonomie magister.

Suppleant i styrelsen enligt lag.

Verksamhet: Vice vd i Ekobanken, marknadsansvarig, verksam i banken sedan 2002.

Styrelseuppdrag: Ordförande i Stiftelsen Skillebyholm, ledamot i Stiftelsen Skillebyholms odlingar, Stiftelsen Kristoffergården, Stiftelsen Staffan Gabrielssons donation (med anknuten förvaltning), Stiftelsen Rosendals Trädgård, Anna-Lisa Dahlbergs Kulturfond, Stiftelsen Syster Irenes fond, Hagastiftelsen Omsorg, LRH Fastighets AB, Stiftelsen Mikaelgården och Martinskolans Byggnadsstiftelse.

Andelar i banken: 11

Närståendes andelar: 9

Styrelsens kreditkommitté

Kreditkommittén ska bestå av minst en styrelseledamot samt ekonomiansvarig, verkställande direktör och kreditansvarig. I stället för en eller flera av styrelseledamöterna kan styrelsen utse annan person. Kreditkommittén har delegation från styrelsen att fatta beslut om lån upp gränsen för stora exponeringar, ca 7,5 mkr f.n. Kreditkommittén ska vara en resurs i kreditarbetet i övrigt, t ex vad gäller uppdatering av styrdokument avseende krediter eller som samtalspart för styrelsen i frågor av principiell betydelse. Kommitténs protokoll ska tillhandahållas styrelsen. Under år 2015 har kreditkommittén hållit nio protokollförda möten. Följande ledamöter har varit frånvarande på vardera ett möte: Maria Flock Åhlander, Jan-Erik Laurén, Annika Laurén, Magnus Wallin och Geseke Lundgren.

Från och med april 2016 består kreditkommittén av följande ledamöter:

- Johan Öhnell, styrelseledamot
- Henrik Almhagen, styrelseledamot
- Jan-Erik Laurén, extern ledamot
- Kristoffer Lüthi, vice vd
- Magnus Wallin, kreditansvarig
- Maria Flock Åhlander, ekonomiansvarig
- Annika Laurén, vd

Styrelsens revisionsutskott

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Revisionsutskottet ska bestå av minst två ledamöter varav minst en ska vara styrelseledamot. Minst en ledamot i utskottet ska vara oberoende i förhållande till banken, dess ledning och större ägare. Minst en ledamot ska ha redovisnings- eller revisionskompetens eller ha erfarenhet av bolagsledning.

Revisionsutskottet ska övervaka bankens finansiella rapportering, effektiviteten i bankens interna kontroll, internrevision och riskhantering, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och biträda vid förslag till föreningsstämman beslut om revisorsval och arvodering av revisorer. Revisionsutskottet arbetar dessutom med uppläggningsplanen av internrevisionens granskningsplan, samordningen mellan extern- och internrevisionen och synen på bankens risker. Revisionsutskottet är mottagare av revisionsrapporter samt sammanställningsrapporter över klagomål från vd. Utskottets protokoll ska tillhandahållas styrelsen. Under år 2015 har revisionsutskottet hållit fyra protokollförda möten. Ingen av ledamöterna har varit frånvarande på något möte under året.

Revisionsutskottet består sedan april 2016 fortsatt av:

- Ulla Lundquist
- Henrik Almhagen

Verkställande direktören

Verkställande direktör i Ekobanken är sedan 1998 Annika Laurén som förestår bankens dagliga ledning och ska följa reglerna i finanslagstiftning och andra lagar som banken lyder under. Verkställande direktören har enligt sin arbetsordning bland annat ansvar för ledning och utveckling av banken som helhet, att bankens arbetsrutiner och administrativa system fungerar ändamålsenligt och med god intern kontroll, bankens ränte- och avgiftspolicy, delegationer till bankens medarbetare, bankens IT-system, ränteändringar, bankens placeringar samt att tillsammans med ekonomiansvarig eller kreditansvarig bevilja lån, krediter och garantier av alla slag upp till ett samlat engagemang om högst 2,5 mkr för företag/organisationer respektive 5 mkr för privatpersoner.

Verkställande direktören ska se till att styrelsen får ett så sakligt, utförligt och relevant informationsunderlag som behövs för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut.

Ekobankens vice verkställande direktör är Kristoffer Lüthi som är verkställande direktörs ställföreträdare, vilket innebär befogenhet att fatta de beslut som normalt ankommer på vd i de fall vd är förhindrad att fatta dessa beslut, samt vara suppleant för vd i styrelsen.

Styrelsen ska godkänna om verkställande direktören eller vice verkställande direktören har uppdrag utanför banken. Enligt Lag (1995:1580) om medlemsbanker ska verkställande direktören ingå i styrelsen.

Medarbetarorganisationen

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Verksamheten är organiserad i följande ansvarsområden: Ekonomi, krediter, marknad, it-och säkerhet samt kundtjänst. De ansvariga för respektive område har under året bildat en samlad samrådsgrupp tillsammans med vd. Det påbörjade utvecklingsprojektet kring nytt it-system och nya betaltjänster har dels gjort att ekonomiansvarig även ansvarar för de medarbetare som arbetar med kundreskontrabokningar och delar av kundtjänst och att kreditansvarig även ansvarar för viss kundtjänst inom sitt område; detta för att frigöra personella resurser för projektet. Medarbetarna är uppdelade mellan Järnkontoret som är huvudkontor, Stockholmskontoret och representationen i Göteborg.

Ersättningar i banken

Ekobanken har en policy där det fastslås grunder och principer för hur ersättningar ska fastställas, hur policyn ska tillämpas och följas upp samt vilka anställda som kan påverka bankens risknivå. Ersättningspolicyn omfattar alla anställda och allt som betalas ut inom ramen för en anställning samt till förtroendevalda (styrelse och förtroendekrets).

I Ekobanken tillämpas endast fast tim-, dag eller månadslön för anställda. Milersättning och andra kostnadsersättningar är rörliga. Rörlig färdtidsersättning till styrelseledamöter med lång resväg förekommer. Rörliga ersättningar baserade på prestation eller åstadkommet resultat förekommer inte. När bankens resultat så medger kan alla fast anställda medarbetare få en högre lön i december månad. Under 2015 fick medarbetare utom vd och vice vd ett extra lönepåslag i december på 5 000 kr för de som arbetat heltid och varit anställda hela året och motsvarande mindre för övriga.

Ersättningar till styrelse och förtroendekrets fastställs av bankens stämma. Styrelsearvodena relaterar till basbeloppet och utgår alltid som lön. Långväga ledamöter får en färdtidsersättning i tillägg. För arbete i styrelsekommittéerna utgår timarvode. En styrelseledamot har rätt att utöver styrelseuppdraget åta sig tidsbegränsat konsultuppdrag för banken. Sådana uppdrag utgår alltid från styrelsen och rapporteras dit, löpande eller efter avslutat uppdrag. Ledamoten ska inte delta i någon beslutsprocess som gäller konsultuppdraget i styrelsen. Detta gäller uppdrag utöver det ordinarie styrelseuppdraget och det ska definieras om uppdraget är utredande eller om det innebär löpande operativa åtgärder och beslut. Ersättning för uppdrag utöver styrelse- och kommittéarvode kan faktureras från eget bolag. Konsultarvode fastställs i varje enskilt fall. Det ska ingå i avtalet vilket arvode som utgår och hur omkostnader som är förenade med uppdraget ska täckas samt om banken ska tillhandahålla arbetsplats, utrustning eller dylikt. Bankens hållbarhets- och resepolicy ska följas. Ersättning för styrelseledamots konsultuppdrag får inte överstiga marknadsmässig ersättning.

Ersättningar till verkställande direktör fastställs utifrån principen att banken ska kunna inneha nödvändig ledningskompetens. Ersättningar till verkställande direktör och vice verkställande direktör fastställs av styrelsen, efter beredning av styrelsens ordförande. VD och vice vd deltar inte i detta beslut. Ersättningar till övriga medarbetare fastställs av verkställande direktör. De ska vara marknadsmässiga och baseras på medarbetarens ålder, utbildning och relevant yrkeserfarenhet. För anställda i ledande

Ekobanken FÖRENINGSSTYRNINGSRAPPORT

positioner som självständigt ansvarar direkt under verkställande direktör för ett område i banken är även befattningen ett kriterium.

Anställda som kan påverka bankens risknivå är vd, vice Vd, kreditansvarig och ekonomiansvarig ingår i bankens kreditkommitté och har delegation på att fatta kreditbeslut upp till 5 respektive 2,5 mkr. Externrevisorerna ska årligen granska om bankens ersättningar stämmer överens med ersättningspolicyn samt rapportera resultatet senast i samband med att årsredovisningen fastställs. Ersättningspolicyn ska vara tillgänglig för alla anställda och får även läggas ut på bankens hemsida. Dessutom ska information lämnas om ersättningar till anställda i ledande positioner, utöver de uppgifter som lämnas enligt lag.

Ersättningar 2015

På ordinarie stämma 2016 fastställdes oförändrat följande ersättning till styrelseledamöterna och revisorerna:

Styrelseordförande	1,5 prisbasbelopp
Övriga styrelseledamöter	1 prisbasbelopp
Kommittéarbete ersätts med	250 kr per timme.
Färdtidsersättning för resor i samband med styrelseuppdraget utgår med	125 kr per timme
för resor överstigande en timme.	
Ordförande i Förtroendekretsen	0,25 prisbasbelopp

För 2015 är prisbasbeloppet fastställt till 44 500 kr.

Resor och övriga utlägg ersätts.

Revisorer ersätts enligt räkning.

Ersättningen till vd och vice vd består av månadslön och samma pensionsvillkor som övriga medarbetare. Inga incitamentsprogram finns och det har inte ansetts nödvändigt att inrätta något ersättningsutskott. Beredning av frågor kring ersättning till ledningen fullgörs av ordföranden. Vd:s månadslön för 2015 är 55 400 kr och vice VD har en månadslön om 49 400 kr för heltid.

Organisation av styrning, riskhantering och intern kontroll

Ekobanken har ett strikt förhållningssätt till risker med målsättningen att banken ska vara hållbar och uthållig. Detta har visat sig över tiden bland annat i att banken inte haft några kreditförluster sedan starten 1998. Kreditgivningen utgår från nära och förtroendefulla relationer med kunderna som gör det möjligt att delta på ett stödjande sätt om eller när kreditkunder kommer i svårigheter. Likviditeten i banken planeras och placeras så att verksamheten inte begränsas när störningar inträffar på de finansiella marknaderna. Det har visat sig genom att banken inte vid något tillfälle behövt avslå eller skjuta upp beviljande av en kredit av likviditetsskäl. Ekobanken håller ett kapital som är tillräckligt stort för att möta oväntade händelser. Ekobanken är fortfarande en liten bank och har medvetet få och okomplicerade verksamhetsområden. Banken har inte någon upplåning på finansmarknaden och placerar inte likviditetsreserven i marknadsrelaterade finansiella instrument förutom statskuldväxlar och kommuncertifikat. För varje identifierat större riskområde har styrelsen utfärdat särskild policy. Det behövs hög kompetens hos bankens medarbetare för att hantera risker, eftersom vi än så länge har mindre tillgång till systemstöd än de stora bankerna. De allra flesta av bankens medarbetare har högskoleutbildning och/eller lång bankerfarenhet. Årligen analyseras risken att utsättas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Medarbetarna ska ha minst en utbildning per år om regler för identitetskontroll, kundkännedom och transaktioner.

Ekobanken ska ha en aktiv risktillsyn. Bankens kapital ska stå i relation till riskerna. I bankens interna regelverk finns ett antal inbyggda spärrar mot överdrivet risktagande på olika områden.

Hantering och kontroll av risker sker genom

- God intern kontroll
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Ändamålsenlig och effektiv organisation
- Ändamålsenliga IT-system
- God förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera risker
- God förmåga att efterleva lagar och förordningar, interna regler samt god sed

Huvudprincipen för riskhantering i Ekobanken är de tre försvarslinjerna.

Första försvarslinjen - Ekobankens organisationsstruktur

Den dagliga riskhanteringen i bankens affärsverksamhet avser samtliga i banken relevanta risker och ska ske i bankens samtliga funktioner i de olika i banken förekommande processerna.

Banken har interna regler för att hantera sina risker och aktuella interna regler och rutiner för sin redovisning och riskrapportering. För respektive organ i banken, vd, styrelse, styrelsens ordförande, styrelsens kommittéer och utskott finns arbetsordningar, där bl.a. beslutsrutiner framgår. Hur medlemsstämman fungerar framgår av stadgarna och enligt lag. Regler för Förtroendekretsen/ fullmäktige finns såväl i bankens stadgar (och enligt lag) som i en arbetsordning som fullmäktige har fastställt för sitt arbete. Vd ansvarar för organisation och genomförande av riskkontrollen inom banken.

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

Varje medarbetare ansvarar för att känna till och följa bankens gällande policy, instruktioner och övriga regelverk och att de har för tjänsten relevant kännedom om gällande regelverk utfärdat av Finansinspektionen och andra instanser. Alla befattningar i banken har skriftliga befattningsbeskrivningar där ansvar och arbetsuppgifter framgår samt vem man rapporterar till. Aktuell riskaptit, riskstrategi och av styrelsen eller vd beslutade limiter finns definierade i styrdokument. Ekobanken tillämpar dualitetsprincipen, d.v.s. att ingen person tillåts hantera ett ärende ensam igenom banken. För att utveckla och behålla en kultur av riskmedvetande i hela organisationen utbildas och informeras de anställda i relevanta delar om bankens interna regelverk för riskhantering.

Andra försvarslinjen - Hur Ekobanken organiserar kontrollfunktionerna

De centrala kontrollfunktionerna i den andra försvarslinjen utgörs av dels funktionen för riskkontroll, dels funktionen för regelefterlevnad (compliance). Ekobanken, som är en liten bank med ickekomplex verksamhet, har valt att kombinera dessa funktioner i en risk- och compliancefunktion som ska vara skild från och oberoende i förhållande till de löpande affärsbesluten samt den verksamhet som de ska kontrollera. Den oberoende funktionen för riskkontroll ska kontrollera, identifiera, övervaka, analysera och rapportera bankens risker. Den oberoende funktionen för compliance/regelefterlevnad ska kontrollera regelefterlevnaden i banken samt informera och utbilda styrelse och medarbetare om nya eller ändrade lagar, förordningar och andra regler liksom om bankens egna interna regler. Styrelsen har utfärdat särskilda instruktioner om riskkontroll och compliance för dessa funktioners verksamhet. Funktionerna rapporterar direkt till vd. Funktionerna för riskkontroll och compliance fullgörs av en deltidsanställd medarbetare. Utöver detta finns en regelansvarig som informerar styrelse och ledning en eller ett par gånger om året om nya och ändrade regler.

Tredje försvarslinjen - Funktionen för internrevision

Internrevisionen ska vara åtskild från och oberoende av Ekobankens övriga funktioner och verksamhet. Den granskar bland annat den interna kontrollen, riskhanteringen och regelefterlevnaden. Internrevisionen fullgjordes under 2015 av Birgitta Enlund från Alexanderson Management Group AB. Särskild uppföljning av tidigare års IT-revision fullgjordes under 2015 genom Mazars Revisionsbyrå. Styrelsen har utfärdat en särskild instruktion om internrevision för denna funktions verksamhet. Funktionen rapporterar direkt till styrelsen.

Banken har inte behövt betala några böter eller fått andra sanktioner under 2015. Inga kända brister i regelefterlevnad har förekommit under år 2015.

Identifierade risker

- Kreditrisker
- Marknadsrisker
- Likviditetsrisker
- Operativa risker
- Övriga risker

Kreditrisk

Kreditrisk innebär risken att banken drabbas av ekonomisk förlust på grund av att kunder inte kan fullfölja sina förpliktelser enligt låneavtalen. Låneportföljens fördelning på olika branscher, geografisk fördelning, stora exponeringars andel av låneportföljen samt ev. nyckelpersoner hos kunderna identifieras och värderas, bl.a. utifrån Herfindalindex men även med interna metoder. Banken ska om möjligt sträva efter att kreditportföljen har en god spridning mellan de olika utlåningsändamålen, att kredittagarna är spridda över Sverige samt att det är en storleksmässig spridning av krediterna. Faktorer runt koncentrationsrisker identifieras och värderas. I varje lånebeslut anges hur lånet påverkar dessa risker. Koncentrationen till Södertälje kommun har inte bedömts öka risken på grund av närheten till Stockholm och präglas av den starkt växande regionen med nyinflyttning och utveckling. Övriga faktorer att beakta är förändrade branschförhållanden samt om låntagare är kunder hos varandra. Vid behov görs manuella översikter över branscher där banken har en koncentration såsom skolor eller vård- och omsorgsverksamheter. För dessa värderas även politiska risker. En analys av ömsesidigt beroende hos lånekunderna har gjorts och uppdateras vid behov, t ex om förändringar sker i en bransch. I låne-PM anges om alternativ användning finns för pantsatta fastigheter. Individuella genomgångar av engagemang görs för att identifiera ev. nyckelpersoner med avgörande kompetens hos lånekunder som inte kan ersättas utan att verksamheten lider avsevärd skada under det aktuella året. Inga aktuella nyckelpersoner som innebär utökad risk för banken har identifierats.

Banken kräver fullgod säkerhet för lån. Blancolån ges normalt inte. Godkända säkerheter är exempelvis pant i fastighet eller bostadsrätt upp till 75 % av godkänd värdering, företagsinteckning eller borgen inom två månadslöner.

Marknadsrisker

Ekobanken har identifierat följande marknadsrisker: ränterisk, motpartsrisk och valutarisk.

Ränterisk/räntechock

Ränterisk definieras som att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster och fördelas mellan räntenettorisk som utgörs av räntechock enligt ränteriskrapporten och ränteprisrisk på placeringar i finansiella instrument. Ekobanken ändrar normalt sina räntor på både inlåning och utlåning kvartalsvis. Ingen formell bindning till någon marknadsrelaterad ränta finns i avtalen med kunderna. Banken följer med i marknadsräntornas utveckling, om än långsammare och vanligen med viss eftersläpning. Det är dock möjligt att ändra alla rörliga räntor vid tidpunkt som banken bestämmer.

Räntenettoriskrapport utvisande räntechock med 200 punkter upprättas kvartalsvis och rapporteras till myndigheter. Till styrelsen kombineras ränteriskrapporten med månadsvis rapport över bunden in- och utlåning och en ränteanalys momentant för att täcka in flera aspekter av ränterisken. Ekobanken lånar normalt inte upp medel på finansmarknaden. Matchningen mellan in- och utlåningens löptider är den viktigaste faktorn för räntenettorisken.

Likviditetsreserven placeras i högt ratade banker eller lätt omsatta värdepapper med låg risk. Placering i finansiella instrument som ökar riskprofilen sker inte. Banken håller inte främmande valutor och har

Ekobanken

FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

ingen in- eller utlåning i främmande valutor. När banken lämnar garanti i främmande valuta utjämnas detta genom att säkerheten för garantin är i samma valuta. Banken har därmed ingen räntepreisrisk.

Motpartsrisk och valutarisk

Ingen placering sker i derivat och därmed finns ingen motpartsrisk. Ekobanken har ägande i andra sociala banker och samarbetspartners. Syftet med dessa innehav är av strategisk art och inte placeringar för att erhålla avkastning på likviditet. En del av innehavet är i utländska aktörer och en valutarisk finns om dessa skulle avvecklas.

Likviditetsrisk

I Ekobanken innebär likviditetsrisk dels risken att banken inte kan fullföra sina förpliktelser när dessa förfaller utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster och dels risken att inte hinna återfå inestående medel hos andra institut om dessa kommer på obestånd. Placeringar i Ekobanken handlar om bankens likviditetsreserv, om långsiktig, strategisk placering i aktier och andelar i andra finansiella institut som banken samarbetar med samt om övrig likviditet. Ekobankens finansieringsstrategi är att inte låna upp medel på marknaden utan arbeta med inlåning och eget kapital som finansieringskällor. Placering i derivatinstrument eller andra finansiella instrument som på något sätt ökar placeringsportföljens riskprofil ska inte ske. Banken ska inte heller ställa ut derivatinstrument. Någon handel med räntebärande instrument utöver bankens normala likviditetsförvaltning ska inte ske. Likviditet som överstiger den fastställda gränsen för likviditetsreserven (15-25% av inlåningen) kan placeras enligt bankens placeringspolicy för övrig likviditet. Om likviditetsreserven efter analys bedöms annat än tillfälligt ligga under 15 % av inlåningen finns en beredskaps- och åtgärdsplan. Om stresstester och/eller övriga analyser visar behov av förändring i bankens likviditetsstrategier ska ledningen vidta nödvändiga åtgärder och rapportera dessa på nästa styrelsemöte. Metoder för att beräkna kostnader för likviditet och beakta kostnaderna i internprissättning och prestationsmått har inte behövt utvecklas i Ekobanken. Prestationsmått eller rörliga ersättningar används inte inom Ekobanken som helhet. Banken tillämpar inte internprissättning.

Likviditetsreserven placeras i Riksbanken, bank eller lätt omsatta värdepapper med låg risk. Dessa väljs så att god säkerhet och spridning uppnås. Exempel på värdepapper är statspapper, bankcertifikat eller motsvarande. Värdepapper ska väljas som kan godtas som säkerheter för större motparter och i Riksbanken. Övrig likviditet består av medel som överstiger likviditetsreserven och kan placeras så att placeringarna motsvarar de förhållningssätt banken har i värdegrund, etiska riktlinjer, hållbarhetspolicy och utlåningskriterier. Placeringar av övrig likviditet ska handlas på en reglerad marknad eller vara likvida på motsvarande sätt, eftersom bankens målsättning är att medlen i första hand ska lånas ut. Risken ska bedömas som låg och aldrig karaktäriseras som spekulativ. Likviditetsrisker hanteras genom daglig likviditetskontroll och planering. Rapportering av likviditetsplaceringar ska ske enligt fastställd rapporteringsplan och omfattar såväl aktuella placeringar som rapporter såsom LCR, NSFR, prognoser, stresstester och utvärderingar. Den centrala funktionen för kontroll av likviditetsrisker fullgörs av funktionen för riskkontroll. Oberoende granskning av likviditetsriskkontrollen fullgörs av internrevisionen.

Operativa risker

Med operativ risk menas risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk.

Ekobanken identifierat följande operativa riskområden:

Personalrisk, felrisk, säkerhetsrisker inbegripet interna och externa brott inklusive compliance-risker (risken att regler inte följs), legala risker och it-risker. För flera av dessa risker har indikatorer tagits fram för att ha ett underlag för att bedöma om risken ökar eller minskar.

Enligt bankens interna regler för kontinuitetsshantering ska det finnas rutiner för beredskap (innan något händer), kontinuitet i verksamheten (när något hänt) och hur den återställs efter ett avbrott (återställningsplan). På IT-området finns den bästa dokumentationen t ex av system, avtal och kontakter vid nödlägen, medan andra områden såsom beredskap för legala risker, inte har dokumenterats i detalj utan i en liten bank måste lämnas åt ledningen att hantera från fall till fall. I bankens säkerhetsmanual finns ett avsnitt med beredskapsrutiner, åtgärder vid avbrott eller större verksamhetsstörning som omfattar de väsentliga processerna i banken samt de olika operativa risker som identifierats.

Risktoleransen för operativa risker uttrycks som att kostnaden för operativa risker inte får överstiga vad banken kan täcka i första hand genom den löpande driftsbudgeten och i andra hand med eget kapital. I nuvarande verksamhetsstrategi får operativa risker inte överstiga de belopp som styrelsens tar ställning till i kapitalutvärderingsprocessen. Indikatorer för om de operativa riskerna ökar har tagits fram.

Personalrisk

Personalrisk omfattar risken att bankens medarbetare inte har tillräcklig kompetens, att bemanningen inte räcker till eller att nyckelpersoner är svåra att ersätta. Ekobanken ska ha kunniga medarbetare och en god bemanning i förhållande till bankens verksamhet. F.n. har banken 19 medarbetare varav så gott som alla har högskoleutbildning och/eller lång bankerfarenhet. Genom aktivt ansvar för och deltagande i medarbetarmöten vårdas företagskulturen. Regelbundet hålls medarbetarmöten såväl i hela gruppen som för respektive arbetsområde. Dessa möten är också verktyg för uppdatering av kunskaper om lagar och regler, policyer, instruktioner och rutinuppdateringar. I den skriftliga befattningsbeskrivning som varje medarbetare har framgår dennes ansvarsområde. Alla befattningsbeskrivningar går igenom årligen tillsammans med respektive medarbetare.

Bemanningen i det dagliga arbetet och särskilt inför semesterperiod, årsskifte och liknande planeras noga så att rätt kombination av kompetenser alltid finns på plats på huvudkontoret. Ekobanken har numera tillräckligt många medarbetare för att kompetens inom varje område av banken kan bäras av flera. Den del av den verkställande funktionen som innebär daglig ledning finns väl täckt om vd skulle bortfalla hastigt medan den del som innebär utvecklingsprojekt och strategiska frågor i nuläget i hög grad initieras och drivs med vd som nyckelperson. De ansvariga cheferna för krediter, ekonomi, it- och tjänsteutveckling och marknad möts i en ledargrupp tillsammans med vd, minst månadsvis. Bedömningen är att organisationen skulle stå sig väl i upp till ca ett halvår utan förstärkning vad gäller löpande förvaltning. Medarbetarresurserna i banken har alltid prioriterats så, att basfunktioner som it, kundtjänst, backoffice och ekonomi kommit i första hand och utåtriktat marknadsarbete i andra hand. Detta är en faktor som byggt upp bankens kvalitet inifrån men hämmat dess växt, där marknadspotentialen är många gånger större än vad som kunnat utnyttjas.

Ekobanken

FÖRENINGSSTYRNINGSRAPPORT

Felrisk och interna brott

Felrisk omfattar risken för att en medarbetare gör fel i någon process som orsakar kostnad för banken. De enskilda processerna i banken är uppbyggda kring dualitet, fyra-ögon-principen. Där tekniskt stöd för dualitet ännu saknas har behörighetsnivåer organiserats så att endast ledningspersoner har utökad behörighet. I intranätet finns rutiner för så gott som alla de processer som omfattar arbetet. Rutinbiblioteket uppdateras och förbättras löpande. Alla rutiner är hänfödda till någon process i banken och har därmed en processansvarig för uppdatering och förbättring.

I bankens säkerhetsmanual förtecknas exempel på interna brott, t ex penningtvätt. Penningtvättsutbildningen ingår i introduktionen för nya medarbetare och dessutom görs en gemensam genomgång minst en gång per år. Särskild vikt läggs vid att medarbetare har uppdaterad kunskap om penningtvätsfrågor. Ett antal riskindikatorer för felrisk och interna brott bevakas och ingår i rapportering till styrelse och vd.

Externa brott

Bankens säkerhetsmanual tar upp ett antal exempel på externa brott och hur dessa riskstyrs. Årliga säkerhetsgenomgångar görs vid medarbetarmöte och överfalls-, brand- och inbrottslarm finns. Vid kontoöppning legitimerar sig kunderna normalt med vidimerad kopia av id-handling. Instruktion för identitetskontroll finns. Kryptering används för dataöverföring.

Legala risker

Legala risker omfattar risken att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet. Ekobanken har få och okomplicerade verksamhetsområden och undviker komplicerade affärsupplägg.

IT-risker

Alla risker som följer av användningen av informations- och kommunikationsteknik omfattas. Bankens säkerhetsmanual tar upp följande exempel på IT-risker: Lokaler, datorer och terminaler, utvecklingsarbete och systemförvaltning, kommunikation, tillträde, backup och katastrofplanering samt styrdokument. Målet är att all data ska vara sekretessbelagd, vara korrekt, vara tillgänglig till rätt personer samt spårbar.

Övriga risker

Övriga risker som identifierats som relevanta för banken är strategiska risker, intjäningsrisk, ägarrisk och ryktesrisk.

Strategiska risker

Bankens affärsidé anknyter till Social-banking-konceptet som är en växande rörelse över världen, främst representerad genom medlemmarna i Global Alliance for Banking on Values (www.gabv.org). Strategisk risk på utlåningssidan handlar om hur bankens utlåningssektorer utvecklas och på inlåningssidan hur banken står sig i konkurrensen med andra banker som också vill framstå som "gröna". På inlåningssidan kan en strategisk risk vara att inlåningen utvecklas mycket bättre än väntat så att banken i första omgången får en hög likviditet och på längre sikt ett behov av att skapa mening med inlåningen genom motsvarande ökad utlåning. Banken lånar ut till företag och verksamheter som åstadkommer ekologiska, sociala eller kulturella mervärden samt till lokal utveckling. För närvarande har banken inriktat sig mot förnybar energi, skolor, förskolor, social verksamhet och kultur. Under 2014 gjordes en särskild satsning på finansiering av hållbart byggande som har fortsatt under 2015, då även en särskild satsning på ekologiska mjölkbönder har gjorts. I rådande världssituation är mycket av det som banken lånar ut till sådant som innebär lösningar på olika kriser i samhället och inte sådant som innebär miljö- och sociala risker. Inlåningen kommer från privatpersoner, företag och organisationer som vill att deras pengar ska verka för bankens utlåningsändamål och som kan följa detta genom bankens transparens. Ekobanken saknar inte konkurrens på den svenska marknaden, men bankens konstitution gör att Ekobanken alltid kommer att ha ett försprång som social bank. Bedömningen är att risken för att inlåningen ska minska är låg eftersom bankens identitet är det som dragit till sig inlånekunderna.

Intjäningsrisk

Hittills har räntemarginalens utveckling varit av större betydelse för banken än provisionsnettot, eftersom bankens eget tjänsteutbud varit begränsat. Genom de pågående projekten i banken kommer detta att förändras framöver och det kommer att vara av stor betydelse att få många kunder att använda de nya tjänsterna så att avgifter kan tas ut.

Ägarrisk

Ekobanken är en medlemsbank med ca 2 000 ägare. Kapitalanskaffningen sker löpande. Ägarna kan rösta på stämman för en utdelning av bankens fria egna kapital. Ägarna kan dock enligt lag inte föreslå utdelning som överstiger vad styrelsen föreslår. Därför kan ev. utdelningskrav förutses långt i förväg. Banken behöver långsiktigt se till att medlemmarnas kapital får en rimlig avkastning för att kunna dra till sig kapital. Medlemmarna/ägarna bedöms som tålmodiga och engagerade, vilket visade sig i ökningen av bankens medlemsinsatser efter uppöppet i december 2015.

Ryktesrisk

Ekobanken

FÖRENINGSSTYRNINGSRAPPORT

Ryktesrisk handlar om bankens allmänna goda rykte, om banken är inblandad i affärsområden som kan bli utsatta för kritik samt om bankens kunder är utsatta för negativ publicitet. Ekobanken publicerar alla lån till verksamheter och det är därför känt vilka som har fått lån. Som etisk bankverksamhet är Ekobanken extra känslig för rykten och angrepp. Ingen av bankens kunder är f.n. utsatt för större negativ publicitet.

Styrelsens kapitalstrategi

Ekobankens kapitalbas består av kärnprimärkapital samt supplementärt kapital i form av eviga förlagslån. Banken arbetar utifrån ett organiskt tillväxtperspektiv. Medlemsinsatserna i Ekobanken växer stadigt genom att kunder som lånar måste gå in med 1- 5 % av lånet i medlemsinsats i banken. Till detta kommer sådana andelar som tecknas i samband med kontoöppningar eller när en ny eller befintlig medlem önskar teckna andelar.

Kärnprimärkapitalrelationen var 18,06 % och totalkapitalrelationen var 21,86 % per 2016-06-30. Lagstadgade minimikrav är för primärkapitalet 6 %. Total kapitalrelation inklusive buffertkrav är 12 % från juni 2016, varav 8 % utgör minimikrav före buffertkrav. Vid en sammanvägd bedömning är det styrelsens uppfattning att Ekobankens totalkapitalrelation över tid inte bör understiga 18 % och därefter öka så att det finns en marginal. Primärkapitalrelationen bör på motsvarande sätt inte understiga 15 %. Detta mål ska vara föremål för löpande omprövning.

Ekobankens mål för den minsta bruttosoliditetsgraden i banken tills vidare är samma som den som Riksbanken uttrycker som lämplig för svenska storbanker, d v s miniminivån $3\% + 1\% = 4\%$. Per 2016-06-30 var bruttosoliditetsgraden 7,3 %. Skillnaden mellan primärkapital och totalkapital i Ekobanken består av supplementärt kapital i form av eviga förlagslån. Det är styrelsens mål att inte öka det supplementära kapitalet med mer än att det alltid får räknas in i kapitalbasen.

Ekobanken planerar en snabbare utveckling av utlåningen på några års sikt, vilket framgår av femårsbudgeten. Utvecklingsfonden förbrukas under 2016 till kostnaderna för att ansluta banken till svensk bankinfrastruktur. Dessa faktorer gör att det är aktuellt att rekrytera kapital utöver det som naturligt kommer från låntagare och sparare. I december 2015 riktades ett erbjudande till bankens befintliga kunder och medlemmar vilket fick ett bra gensvar. Målsättningen är att öka medlemsinsatserna med 15 mkr under 2016 och med ytterligare 10 mkr under 2017.

Kapitalplanering för konjunkturedgång

Konjunkturedgång i sig själv är inte nödvändigtvis negativ för Ekobankens balansomslutning. Erfarenheten har visat att inlåningen ökar i Ekobanken när den går ner i andra banker. Ekobanken ändrar vanligen räntorna på in- och utlåning kvartalsvis, vilket gör det möjligt med en viss eftersläpning och tid för anpassning till förändringar. Men i ett längre perspektiv är banken beroende av räntesättningen i omvärlden, vilka räntor och priser som andra banker erbjuder. Vad gäller kreditrisker i en lågkonjunktur har vi hittills inte sett något tecken på att kreditrisken ökat i praktiken. Ekobanken har heller ännu aldrig haft någon kreditförlust och ger inte ut några lån utan goda säkerheter. En mångårig konjunktursvacka kan halvera bankens driftsbudget. Ekobankens konstitution är här en styrka: Låga omkostnader, enkel verksamhet, långsiktiga, engagerade ägare och goda säkerheter för lånen gör det möjligt att anpassa budget och verksamhet utifrån skiftande

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

förhållanden. Ägarengagemanget är i hög grad knutet till bankens idé och identitet och därför är det inte omöjligt att rekrytera ytterligare kärnkaptital vid behov, även för att täcka förluster. Arvodes- och lönenivå hos styrelse och ledning är rimlig och det finns inslag av ideella insatser på alla nivåer i banken, även hos många kunder som gärna är goda ambassadörer för Ekobanken. Samtidigt är det viktigt att inte utnyttja dessa faktorer i otid, utan se dem som ett av bankens skyddsnet.

Stresstester

De stresstester som genomförts är till största delen extremscenarion för Ekobanken. De behandlar sjunkande räntor i en konjunktursvacka i kombination med sjunkande inlåning i stället för budgeterad tillväxt, kassaflöde vid en tänkt avvecklingssituation, LCR vid ökning av utflöde med 20 % och risk för kreditförluster vid nedgång i fastighetsvärden. Resultatet har uttryckts i vilken påverkan respektive test har gett på resultat, kapitalbas och på andra risker i pelare I och II. Sammanfattningsvis skulle banken behöva vidta åtgärder men inte vara hotad i sin existens.

Rapportering

Rapportering till styrelsen av olika riskområden sker enligt styrelsens årsmånadsplan och rapportplan och i övrigt vid behov. En samlad årlig riskrapport inklusive kapitalbedömning utgör komplement till den löpande rapporteringen. Detta sker i form av en intern kapital- och likviditetsutvärderingsprocess, IKLU, som värderas och fastställs av styrelsen. I styrelsearbetet ska det ses till att risker och frågeställningar som identifierats genom IKLU:n flyter in i styrprocesser (strategi, organisation, verksamhetsplan, budget). IKLU:n granskas av bankens oberoende funktion för riskkontroll och utgör också ett instrument för revisionsutskottets bedömning av behovet av internrevisionsåtgärder, till exempel om fördjupad granskning kan behöva göras på visst område vid en viss tidpunkt. I IKLU:n finns även Ekobankens återhämtningsplan.

Styrelsen säkerställer kvaliteten i den finansiella rapporteringen genom följande åtgärder:

- Externrevisionen granskar extern rapportering till Riksbanken och Finansinspektionen genom stickprov.
- Helårsbokslut granskas av externrevisionen.
- Fullständiga månadsbokslut med flera analyser och rapporter rapporteras till styrelsen så att eventuella avvikelser noteras utan dröjsmål.
- Riskansvarig rapporterar kvartalsvis till styrelsen.
- Minst en gång per år är externrevisorn närvarande på styrelsemöte och redogör för riskanalys och granskningsprogram. Styrelseledamöterna kan då ställa fördjupande frågor till externrevisorn.
- Styrelsens revisionsutskott håller kontakt med extern- och internrevisionen under året och rapporterar till styrelsen.

Redovisning av bankens hållbarhetspolicy och hållbarhetsarbete sker årligen i årsredovisningen. Uppföljning av hållbarhetspolicyn sker kontinuerligt under året av hållbarhetsansvarig. Rapportering till kunder, medlemmar och ägare av såväl finansiell natur som transparens vad gäller bankens utlåning sker dels via hemsidan, dels via publikationen Goda Affärer.

Ekobankens avvikelser

Ekobanken avviker från Svensk kod för Bolagsstyrning på följande punkter:

- Avvikelser som följer av att banken har fullmäktige (Förtroendekrets).
- Styrelseordförande väljs inom styrelsen på förslag av valberedningen.
- Styrelseledamöter kan väljas för en tid av upp till tre år. Det har ansetts vara en bra metod att skapa en god stabilitet och kontinuitet i styrelsearbetet utan att hindra förnyelse.
- Det finns inte något ersättningsutskott då det inte finns några ersättningar utöver månadslön att behandla.
- Revisionsutskottet har två ledamöter, varav minst en ska vara styrelseledamot, i stället för minst tre. Utskottet arbetar förberedande för styrelsen som helhet som beslutar om åtgärder och därmed fullgör den beslutande delen av revisionsutskottets uppgifter.
- Enligt Koden ska stämموvalda suppleanter till styrelseledamöter inte utses. För närvarande finns ingen sådan, men det är möjligt enligt Ekobankens stadgar.
- Bankens halvårsrapporter granskas inte av revisor såvida inte ny kurs ska fastställas.

Senaste uppdateringar av Föreningsstyrningsrapporten

2013-10-05

Styrelseledamöters (vice VD) uppdrag uppdatering

2014-01-02

Förändring i styrelsen, styrelsens utskott och i Förtroendekretsen

2014-04-07

Förtydligande beträffande rösträtt och anmälan till stämma

Ändring styrelseledamots uppdrag

Förändringar i Förtroendekretsens sammansättning

Uppdateringar efter 2014 års stämma

2014-06-09

Styrelseledamöters (vice VD) uppdrag uppdatering

2014-08-28

Styrelseledamöters uppdrag uppdatering

2014-08-28

Styrelseledamöters bakgrund och oberoende, uppdatering

2014-10-06

Avgång av ledamot i Förtroendekretsen (Kristina Persson)

Förändring i kreditkommitténs sammansättning

2014-10-31

Uppdatering av hela rapporten samt omarbetning av riskavsnittet

2014-11-25

Ändring i styrelseledamots uppdrag

2015-05-29

Uppdateringar efter bokslut, stämma och upprättande av ny IKU m.m.

2015-06-24

Ändring i styrelseledamots uppdrag.

2015-09-17

Ekobanken FÖRENINGSSSTYRNINGSRAPPORT

En fullmäktigeledamot avgått. Förändringar i styrelseledamots uppdrag. Förändring i styrelseledamots oberoende. Korrigeringar i valberedningens sammansättning samt vice ordförande i fullmäktige.

2015-10-12

Ändring i styrelseledamots uppdrag.

Ändring i VD:s mandat att fatta kreditbeslut.

2016-02-07

Avgång av ledamot i valberedningen

Genomgång och uppdatering utifrån ny Kod för bolagsstyrning

samt riskavsnittet utifrån senaste IKU

2016-04-25

Ändring i styrelseledamöters uppdrag

Uppdatering av förtroendevalda och styrelseutskott efter stämman.

2016-06-01

Ändring i styrelsen då Britt-Marie Lundh avlidit

2016-06-13

Ändring i styrelseledamöters uppdrag

2016-10-25

Ändring i styrelseledamöters uppdrag. Ändring i avsnittet Organisation av styrning, riskhantering och intern kontroll

2016-12-15

Ändring i styrelseledamöters uppdrag